

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Dávid Kováč

Název práce: Politické aspekty postavenia maďarskej menšiny na Slovensku v rokoch 1989-1998

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Eva Irmanová, CSc.
(vědecká pracovnice Historického ústavu AV ČR, Prosecká 76, Praha 9)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Bakalářská práce se věnuje zkoumání vývoje politického postavení maďarské menšiny na Slovensku v letech 1989-1998. Jako cíl si autor vytkl předložit podrobný pohled na politické aspekty života maďarské menšiny v uvedeném období s důrazem na politickou reprezentaci této menšiny ve slovenské politice

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je členěna do čtyř hlavních kapitol, připojeno je uvedení do problematiky a závěrečné zhodnocení, jakož i seznam literatury. V úvodu autor stručně charakterizuje jednotlivé kapitoly práce, připomíná použitou metodu i výběrově dosavadní zpracování problematiky. Zde podotýkám, že změna režimu vytvořila podmínky především pro rozvoj politického života maďarské menšiny, a nikoli jen pro otevření problematiky postavení národnostních menšin, jak autor uvádí (s. 2). Správně konstatuje, že situace maďarské menšiny na Slovensku byla důležitá v kontextu celkového vývoje politické situace ve střední Evropě. Nesouhlasím však s tím, že postavení maďarské menšiny podle Kováče „nebyl až tak velký problém“, stejně jako s tím, že po roce 1989 probíhal proces dotváření maďarské identity. Ta byla dávno dotvořena, probíhal však proces vytváření dvojí identity – ve vztahu k „rodnému“ státu (Slovensko) a „mateřskému“ státu (Maďarsko).

V první kapitole se autor zabývá výkladem pojmů národ, národnost, etnikum, menšina a rozdíly mezi nimi, odkazuje na literaturu, z které vychází a soustřeďuje se na vymezení a užití pojmu maďarská menšina. Zde se opírá především o kolektivní práci *Maďari na Slovensku (1989-2004). Súhrnná správa...* K tomu jen poznámka – Felvidék je maďarský geografický název pro území celého Slovenska, nejen pro oblast jižního Slovenska, jak autor. Tvrdí. Druhá část této kapitoly nazvaná Kontext maďarské menšiny na Slovensku podává velmi stručný a mnohdy až příliš zjednodušený přehled postavení maďarské menšiny od roku 1918.

Druhá kapitola nazvaná Maďarské politické strany na Slovensku a ich program se zaměřila v první části (Obdobie od pádu komunizmu po rozpad federácie) na vznik těchto stran a charakteristiku jejich politických programů, druhá část pak na jejich činnost v době třetí vlády Vladimíra Mečiarova v letech 1994-1998. Tato část je však neúměrně krátká a opět velmi zjednodušující, nezohledňuje politickou činnost maďarských stran a jejich reakci na kroky Mečiarovy vlády, týkající se školského systému, uplatňování kulturního rozvoje a užívání mateřského jazyka a postoje k návrhům na nové územněsprávní členění Slovenska. O tom všem se čtenář dozví až v kapitole třetí, kterou autor nazval Politika slovenských vlád v oblasti menšinových práv. První její část se soustředila na období 1989-1992, kdy si všímá peripetií kolem schvalování jazykového zákona a reorganizace veřejné samosprávy z hlediska maďarské menšiny, druhá pak na sporné pasáže slovenské ústavy schválené v srpnu 1992, jakož i na nenaplněné požadavky maďarské menšiny. Až na tomto místě se nesystematicky objeví odkaz na tzv. komárenskou výzvu z ledna 1994, formulující politické představy zástupců maďarské menšiny o budoucnosti v oblasti politické, samosprávní, veřejnoprávní a ústavněprávní. Podobně ve třetí části této kapitoly, stručně popisující menšinovou politiku Mečiarovy vlády, najdeme poukázání na politickou činnost Maďarské koalice, chybí však alespoň zmínka o zahraničních výtkách k menšinové politice Mečiarovy vlády. Závěrečná kapitola, nazvaná Mezinárodní kontext, bilaterálne slovensko-maďarské vzťahy a mezinárodné záväzky týkajúce sa maďarskej menšiny charakterizuje hlavní strategické cíle prvních dvou vlád po změně režimu v souvislosti s péčí o zahraniční Maďary. Zvláštní pozornost věnoval autor Základní slovensko-maďarské smlouvě z roku 1995

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

K předložené bakalářské práci nemám po formální ani jazykové stránce žádné výhrady, stejně tak ke správnosti citace a grafické úpravě. Vysoko hodnotím bohatost použité literatury, a to jak primárních, tak sekundárních zdrojů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Úkol, který si autor předsevzal, splnil a v zásadě správně vystihl zásadní rysy vývoje jak slovenské menšinové politiky, tak politického života maďarské menšiny na Slovensku v proměně let 1989-1998. Práce jako celek je dobře logicky členěna, výhrady jsem měla k uspořádání druhé a třetí kapitoly, jakož i k občasnému přílišnému zestručnění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji známky B

Datum: 27. 5. 2021

Podpis: Eva Irmanová

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.